

جزئیاتی از دیدار اخیر
رئیس جمهوری با رهبر معظم انقلاب

رهبر انقلاب در
سلامت کامل هستند

صفحه ۶

سشنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۵
۲۷ صفر ۱۴۴۸
۱۱ آگوست ۲۰۲۶
سال بیست‌ودوم
شماره ۶۲۳۰
۸ صفحه
۴۰۰۰۰ تومان

روزنامه صبح ایران

سر مقاله

سعید پای بند

وقتی شکست انتخاباتی به جنگ با دولت تبدیل می‌شود

انتخابات تمام شده است؛ اما برای برخی جریان‌های سیاسی، رقابت همچنان ادامه دارد. نتیجه صندوق رأی پذیرفته نشده و به جای آنکه شکست انتخاباتی به فرصتی برای بازنگری و بازسازی سیاسی تبدیل شود، بهانه‌ای شده است برای تقابل بی‌وقفه با دولت چهاردهم. دولت‌ها را باید نقد کرد؛ این حق مسلم جامعه و جریان‌های سیاسی است. اما نقد با تخریب تفاوت دارد، رقابت با کارشکنی متفاوت است و پرسشگری با تلاش برای ناکارآمد نشان دادن یک دولت منتخب از همان روزهای نخست، یکسان نیست. آنچه امروز دیده می‌شود، نگرانی از عملکرد دولت نیست؛ نگرانی از باتوزیع قدرت است. بخشی از مخالفان دولت به جای آنکه منتظر عملکرد واقعی کابینه بمانند، از همان ابتدا پروژه تضعیف را آغاز کرده‌اند؛ گویی مسئله اصلی نه حل مشکلات کشور، بلکه جلوگیری از موفقیت رقیب سیاسی است. اما یک پرسش جدی وجود دارد: در شرایطی که کشور با فشارهای سنگین خارجی، تهدیدهای امنیتی، مشکلات اقتصادی و تجربه تحمیل دو جنگ از سوی قدرت‌های هسته‌ای روبه‌روست، چرا باید عده‌ای بر طبل اختلاف داخلی‌کوبند؟ امنیت ملی، اقتصاد ملی و آینده ایران نباید گروگان رقابت‌های جناحی شود. هیچ جریان سیاسی حق ندارد منافع یک ملت را هزینه بازگشت احتمالی خود به قدرت کند. اگر دولت موفق شود، این موفقیت متعلق به ایران است؛ نه یک جناح. اگر دولت در حل مشکلات ناکام بماند، هزینه آن نیز متوجه همه مردم خواهد بود، نه فقط حامیان آن.

ادامه در صفحه ۶

حضور محسن رضایی در شعام بررسی شد

باز آرایی در حکمرانی
راهبردی

انتصاب دکتر محسن رضایی به نمایندگی رهبر انقلاب در شورای عالی امنیت ملی و دبیری شعام، فراتر از یک جابه‌جایی مدیریتی قابل تحلیل است؛ تصمیمی که با استقبال ارکان مختلف حاکمیت همراه شد و نشانه‌ای از آغاز باز آرایي حکمرانی راهبردی کشور متناسب با شرایط جدید است. انتصاب دکتر محسن رضایی به‌عنوان نماینده رهبر انقلاب در شورای عالی امنیت ملی و سپس انتخاب او به‌عنوان دبیر این شورا را نمی‌توان صرفاً یک جابه‌جایی مدیریتی در دبیرخانه شعام دانست. نقطه آغاز این تغییر، حکم رهبر انقلاب برای حضور رضایی در جایگاه نمایندگی ایشان در شورای عالی امنیت ملی است و همین موضوع، به این تصمیم ابعادی فراتر از تغییر یک مدیر اجرایی می‌دهد. از این منظر، این انتصاب را می‌توان نشانه‌ای از اراده برای باز آرایي و ارتقای حکمرانی راهبردی کشور متناسب با شرایط جدید تلقی کرد. در این میان، تلاش برخی محافل رسانه‌ای برای تقلیل این تصمیم به «ضعف» یا «نارضایتی» از محمدباقر ذوالقدر، چیزی جز ساده‌سازی یک تصمیم در سطح عالی نظام نیست. ذوالقدر از چهره‌های باسابقه، کار آزموده و شناخته‌شده در حوزه‌های امنیتی و مدیریتی است و انتصاب او به دبیری شورای عالی امنیت ملی نیز برآمده از تجربه و جایگاه او در ساختار نظام بود. مهم‌تر آنکه انتصاب وی به‌عنوان مشاور سیاسی رهبر انقلاب، خود مؤید آن است که جابه‌جایی او نشانه نارضایتی از عملکردش نیست. بنابراین، تغییر در رأس دبیرخانه شعام را باید در چارچوب یک چپشش جدید و متناسب با اقتضانات مقطع کنونی فهم کرد، نه یک جابجایی سانی.

شرح در صفحه ۶

مشکل انرژی جدی است

سه اقدام جدید دولت برای
مهار مصرف بنزین

صفحه ۶

یادداشت

فاصله آگاهی و توسعه در خراسان شمالی، تنها دوروز

واگرای‌های محلی می‌کند. بااین حال، چالش‌های رسانه‌های محلی در این مسیر قابل چشم‌پوشی نیست. اقتصاد شکننده مطبوعات، فقدان آموزش‌های تخصصی در حوزهٔ روزنامه‌نگاری توسعه و گاه فشارهای سیاسی و امنیتی برای سکوت در برابر نارسایی‌ها، موانعی هستند که خبرنگاری توسعه را در این استان به کنشی شجاعانه و گاه پرهزینه تبدیل می‌کنند. اما تجربه نوزدهسالگی استان نشان داده که هرچا رسانه‌ها توانسته‌اند با نگاه حرفه‌ای و به‌دور از جناح‌بندی‌های سیاسی، گفت‌مان «توسعه متوازن» را در اولویت قرار دهند، نبض مطالبه‌گری در استان قوی‌تر زده شده است. در پاسخ به سوال محوری باید گفت که جایگاه خبرنگاری توسعه در استان خراسان شمالی، در حکم «معمار نامرئی» ساختن آینده است. در غیاب یک رسانه قوی و توسعه‌گرا، استان به موجودیتی جغرافیایی فاقد انسجام ذهنی تبدیل می‌شود که برنامه‌های توسعه‌اش از بالا دیکته می‌شوند. اما اگر رسانه‌ها رسالت خود را در برجست‌سازی مزیت‌های نسبی، نقد سازندهٔ سیاست‌ها و بسیج افکار عمومی برای حمایت از تولید بومی جدی بگیرند، آن‌گاه خراسان شمالی می‌تواند از حاشیهٔ امن یک استان تازه‌تأسیس بیرون بیاید و به الگویی از جهش توسعه‌ای با محوریت مردم بدل شود. این دور روز متوالی در مردادماه، از همین رو باید تداعی‌کنندهٔ پیوند ناگسستنی قلم و توسعه باشد. پرسش آن نیست که رسانه چه نقشی داشته، پرسش این است که آیا فردا هم برای ایفای این نقش، مدیران صوری وجود خواهند داشت که انتقاد را محرک تلاش بخش دولتی بدانند و انگیزه‌ای برای مطالبه‌گری و دفاع از تولیدکنندگانی که حس خفگی دارند، وجود دارد؟

علی قلی زاده

هم‌نشینی دو مناسبت مهم در میانهٔ مردادماه برای استان خراسان شمالی صرفاً یک تقویم‌نگاری ساده نیست، بلکه تلاقی نمادین «آگاهی» و «تأسیس» است. هفدهم مرداد، روز خبرنگار، یادآور مسئولیت سنگین قلم است و نوزدهم مرداد، سالروز تولد استانی که در سال ۱۳۸۳ از دل خراسان بزرگ متولد شد. این فاصله دو روزه همواره پرسشی بنیادین را در ذهن رسانه‌های توسعه‌گرا و کنشگران «خبرنگاری توسعه» زنده نگه می‌دارد: سهم و جایگاه «خبرنگاری توسعه» در ساختن بنیان‌های این استان نوپا چقدر بوده و چه میزان می‌تواند باشد؟ برای پاسخ به این پرسش، ابتدا باید مفهوم «خبرنگاری توسعه» را از قالب‌های کلیشه‌ای خبری جدا کنیم. خبرنگاری توسعه صرفاً اطلاع‌رسانی افتتاح پروژه‌ها یا پوشش جلسات اداری نیست؛ این سبک از روزنامه‌نگاری نگاهی آسیب‌شناسانه، راه‌حل‌محور و مبتنی بر منافع جمعی دارد. رسانهٔ توسعه‌گرا به‌جای آنکه صرفاً تماشاگر محروم کل سپاه و رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس باشد، شفاف‌سازی موانع و پیگیری وعده‌ها به موتور محرک توسعه بدل می‌شود.

مشاور فرمانده کل سپاه از آماده‌سازی آثار جدید مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس و مجاهدت‌های سپاه خبر داد؛ افزود: تاریخ شفاهی سرداران و فرماندهان شاخصی همچون شهیدان سردار رشید، سردار باقری و سردار شادمانی در هفته دفاع مقدس سال جاری رونمایی خواهد شد. به گزارش خبرنگار دفاعی ایرنا، آیین تجلیل از خبرنگاران و فعالان رسانه‌ای حوزه دفاع مقدس و مقاومت روز دوشنبه ۱۹ مرداد، با حضور سردار سرتیپ پاسدار رمضان شریف، مشاور فرمانده کل سپاه و رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس و مجاهدت‌های سپاه، جمعی از مدیران مرکز و اصحاب رسانه

سردار شریف: آثار جدید تاریخ شفاهی فرماندهان شاخص در هفته دفاع مقدس رونمایی می‌شود

برگزار شد. سردار سرتیپ پاسدار رمضان شریف در این مراسم با گرامیداشت روز خبرنگار و پاسداشت شهدای عرصه خبر و رسانه ازجمله شهید محمود صارمی و شهید حسن باقری، به تعامل دیرینه و مثبت مجموعه سپاه با اصحاب رسانه اشاره کرد و گفت: باور دارم خبرنگاری کاری دشوار و حساس است. علاوه بر لازمۀ اداره قضای خبری، سعه‌صدر و همراهی با این قشر زحمکش است. وی با اشاره به تحولات ناشی از جنگ‌های تحمیلی استکبار جهانی علیه ملت ایران ازجمله جنگ تحمیلی ۸ ساله صدام و رژیم بعثی تصریح کرد: یکی از برگات و دستاوردهای این تحولات، کنار رفتن پرده‌های سنگین تبلیغاتی

برگزاری شد. سردار سرتیپ پاسدار رمضان شریف در این مراسم با گرامیداشت روز خبرنگار و پاسداشت شهدای عرصه خبر و رسانه ازجمله شهید محمود صارمی و شهید حسن باقری، به تعامل دیرینه و مثبت مجموعه سپاه با اصحاب رسانه اشاره کرد و گفت: باور دارم خبرنگاری کاری دشوار و حساس است. علاوه بر لازمۀ اداره قضای خبری، سعه‌صدر و همراهی با این قشر زحمکش است. وی با اشاره به تحولات ناشی از جنگ‌های تحمیلی استکبار جهانی علیه ملت ایران ازجمله جنگ تحمیلی ۸ ساله صدام و رژیم بعثی تصریح کرد: یکی از برگات و دستاوردهای این تحولات، کنار رفتن پرده‌های سنگین تبلیغاتی

عوامل بروز ناترازی بنزین در ایران؛ ریشه‌های یک بحران انباشته

استفاده از خودروهای شخصی افزایش پیدا کند و اختلاف شدید قیمت با کشورهای همسایه، زمینه شکل‌گیری قاچاق گسترده سوخت را فراهم سازد. در کنار آن، شکست سیاست تنوع‌بخشی به سبد سوخت خودروها نیز به تشدید مصرف بنزین منجر شده است. ایران با برخورداری از ذخایر عظیم گاز طبیعی، ظرفیت مناسبی برای جایگزینی بخشی از مصرف بنزین با CNG داشت، اما روند توسعه این سوخت در سال‌های اخیر متوقف شده است. کاهش سرمایه‌گذاری، فرسودگی جایگاه‌ها، نبود مشوق‌های کافی و کند شدن روند دواگانه‌سوز کردن خودروها باعث شده سهم CNG در سبد سوخت کشور کاهش یابد و دوباره بار تقاضای حمل‌ونقل از طریق مصرف بنزین تأمین شود. از دیگر عوامل قیمتی، عدم هماهنگی میان سیاست‌های دستگاه‌های مختلف است. نمونه بارز آن، نحوه تعیین نرخ طرح ترافیک در برخی کلان‌شهرهاست. در مواردی، نرخ طرح ترافیک به گونه‌ای تعیین شده که برای بخشی از شهروندان، استفاده از خودروی شخصی و خرید مجوز ورود، از استفاده از حمل‌ونقل عمومی مقرون‌به‌صرفه‌تر است. این ناهماهنگی، سیاست‌های مدیریت مصرف سوخت را تضعیف کرده و به افزایش

تعدد خودروهای شخصی دامن زده است. در کنار این موارد، عوامل غیرقیمتی نیز سهم‌قابل توجهی در شکل‌گیری ناترازی دارند. بیش از ۵۳ درصد ناوگان خودرویی کشور از خودروهای فرسوده و کم‌قیمت تشکیل می‌دهند که مصرف سوخت آنها بسیار بالاتر از استانداردهای جهانی است. از سوی دیگر، اجرای ناقص برنامه اسقاط خودروهای فرسوده و عدم ایجاد توازن میان خروج خودروهای قدیمی و ورود خودروهای جدید، موجب شده تعداد خودروهای پرمصرف هر سال افزایش یابد. عامل مهم دیگر، توسعه ناکافی حمل‌ونقل عمومی است. سرمایه‌گذاری محدود در توسعه مترو، اتوبوس، حمل‌ونقل ریلی و سایر شیوه‌های حمل‌ونقل پاک، موجب شده بخش عمده سفرهای شهری همچنان با خودروهای شخصی انجام شود. در چنین شرایطی، حتی اصلاح قیمت بنزین نیز بدون فراهم شدن جایگزین مناسب، نمی‌تواند به تنهایی مدیریت مصرف را تضمین کند. در مجموع، ناترازی بنزین نتیجه یک عامل واحد نیست، بلکه محصول سال‌ها ناهماهنگی در سیاست‌های قیمتی و غیرقیمتی، ضعف سرمایه‌گذاری و نبود مدیریت یکپارچه در بخش حمل‌ونقل و انرژی است. از این رو، حل این چالش نیز نیازمند بسته‌ای جامع از سیاست‌هاست؛ اصلاح تدریجی قیمت بنزین، احیای توسعه CNG، شتاب‌بخشی به برقی‌سازی ناوگان، نوسازی خودروهای فرسوده، توسعه حمل‌ونقل عمومی، هماهنگی سیاست‌های مختلف و مقابله مؤثر با قاچاق سوخت باید به صورت همزمان اجرا شوند. تنها با چنین رویکردی می‌توان روند رو به رشد مصرف را کنترل، ناترازی بنزین را کاهش و امنیت انرژی کشور را در سال‌های آینده حفظ کرد.

خبر

ماجرای نقل قول از سردار وحیدی توسط اسرائیلی‌ها چه بود؟

سخنگوی وزارت امور خارجه پیمان مکه میان سه کشور منطقه‌ای ترکیه، عربستان و پاکستان را نشانگر تحول در تغییر ادراک کشورهای منطقه در ارتباط با موضوع امنیت دانست. به گزارش ایسنا، اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست هفتگی خود با خبرنگاران ضمن تبریک روز خبرنگار، یاد شهدای دیپلمات شهید ایران در مزار شریف را گرامی داشت. او همچنین با اشاره به پی‌بشاهدت رساندن تعدادی از خبرنگاران طی دو الی سه سال گذشته در لبنان و فلسطین توسط رژیم صهیونیستی، یاد خبرنگاران شهید در این کشورها را پاس داشت. سخنگوی وزارت خارجه در این نشست خبری در پاسخ به سوالی در ارتباط با توافق مکه «پیمان دفاعی پاکستان ، عربستان و ترکیه» و نگاه‌ها و تحلیل‌هایی که در این زمینه مطرح است؟ گفت: این موضوع در یک نگاه، نشانگر تحول در تغییر ادراک کشورهای منطقه در ارتباط با موضوع امنیت است، کشورهای منطقه با توجه به تحولات سه سال اخیر متوجه شده‌اند که امنیت کالای خریداری شده از دلالتان دروغین امنیت نیست و همواره سیاست اصولی ایران این بوده که کشورهای منطقه با همکاری یکدیگر در راستای تأمین امنیت درون‌زاد بدون تکیه به بازبگاران خارج از منطقه حرکت کنند. وی افزود: نکته دیگر این است که کشورهای منطقه بعد از تحولات اکتبر سه سال قبل و جنایت‌های رژیم صهیونیستی در غزه و لبنان به این جمع‌بندی رسیدند که بزرگترین تهدید علیه ثبات و امنیت کشورهای منطقه و جامعه جهانی، رژیم صهیونیستی است. جاهطلبی‌های رژیم صهیونیستی کاملاً مشهود است از جمله طرح موهون اسرائیل بزرگ که حاکمیت ملی و سرزمینی تعدادی از کشورهای منطقه را هدف گرفته است. سخنگوی وزارت خارجه ایران گفت: این طرح تهدیدی علیه کشورهای منطقه از جمله کشورهای است که در این تفاهم سه جانبه حضور دارند و این نشانگر تقویت این ادراک است که کشورهای منطقه دیگر نمی‌توانند متکی به ادعای تأمین امنیت از سوی آمریکا باشند. آمریکایی که خود بخشی از ایجاد نامنی در منطقه است. این مقام وزارت امور خارجه ادامه داد: اعتقاد ما این است که امنیت در منطقه تفکیک ناپذیر است و هر طرحی که مبتنی بر واقعیت‌های تاریخی و ژئوپلیتیک منطقه باشد، جامع و کامل باشد و دشمن و تهدید را به درستی شناسایی کند این شانس را دارد که به تقویت امنیت در منطقه و جلوگیری از بی‌ثباتی در منطقه کمک کند. در ادامه این نشست خبرنگاری پرسید: اخیراً بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی ادعا کرده که سردار وحیدی فرمانده سپاه پاسداران گفته «تا زمانی که اسرائیل و آمریکا سلاح هسته‌ای دارند، ایران نیز به کار کردن روی آن ادامه خواهد داد»، همچنین در ادامه نتانیاهو مدعی شد که این جمله یعنی، ایران بالاخره به این موضوع (نتانیاهو بمب هسته‌ای بودن) اعتراف کرده است. این در حالی است که قبل از نتانیاهو پسر وی همین ادعا را در توثیتی منتشر کرد! موضع وزارت خارجه ایران درباره این ادعا چیست؟ بقایی پاسخ داد: این یک مورد خیلی روشن از تولید دروغ توسط رژیم صهیونیستی است که فکر کنم رسانه‌ها نیز به آن پرداختند. دروغی که از یک حساب توپیتتری در هند تولید شد و چند ساعت بعد در رسانه‌های رژیم صهیونیستی منتشر شد و در ادامه نخست وزیر رژیم صهیونیستی در مورد آن اعلام نظر کرد؛ در واقع یک دروغ را به واقعیت تبدیل کردند و این مشتی است نمونه خوراک که تمام ادعاهای رژیم صهیونیستی علیه ایران از جمله ادعای این رژیم در مورد تلاش ایران جهت دستیابی به بمب هسته‌ای بر همین اساس بوده است. بقایی در پاسخ به این سوال که طرحی در مجلس در حال بررسی است که بر اساس آن، تردد کشتی‌های آمریکایی و اسرائیلی از تنگه هرمز ممنوع می‌شود. به نظر شما، این اقدام چه شرایطی را برای مذاکرات احتمالی به ممکن است در آینده شکل بگیرد، ایجاد می‌کند؟ آیا در این مذاکرات، موضوع تردد در تنگه هرمز نیز مطرح خواهد بود و این طرح چه تأثیری بر مذاکرات احتمالی با عمان خواهد گذاشت؟ همچنین، این اقدام می‌تواند نشان‌دهنده این باشد که مجلس به نوعی به روند دیپلماتیک و مذاکره با آمریکا اعتماد چندانی ندارد؟ گفت: خبر، چیزی جز نیست. نهادهای حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران، از جمله وزارت امور خارجه، کاملاً با مجلس شورای اسلامی هماهنگ هستند. فکر می‌کنم شما به طرحی اشاره می‌کنید که در کمیسیون‌های مجلس در حال بررسی و پیگیری است و موضوع آن، «مدیریت تردد در تنگه هرمز» است. این طرح در حال بررسی است و وزارت امور خارجه نیز در روند رسیدگی به آن حضور دارد و دیدگاه‌های خود را مطرح می‌کند.